

THEMA OMSCHRIJVING GROENE HART KUNSTPRIJS 2019

‘Water: Vriend en Vijand’

Nederland: Waterland.

Nederlanders staan bekend als beheersers van water, al eeuwenlang.

Het Groene Hart is er het spreekwoordelijk voorbeeld van!

Eeuwenlange vervening leidde tot uitgestrekte veenplassen, waardoor water en wind vrij spel kregen en hele stukken grond - en zelfs dorpen - verdwenen.

Om dat water te reguleren zijn windmolens, dijken en sluizen gebouwd.

Om land te winnen zijn meren en plassen drooggemalen en ingepolderd.

De vijand werd zo weer tot vriend gemaakt.

Een mens kan niet zonder water. Het zorgt niet alleen voor ons noodzakelijke eten en drinken, maar ook voor ons plezier: schaatsen, zwemmen, roeien, zeilen... We hebben het nodig om te kunnen (over)leven. Ook hier is water is dus onze vriend!

Water kan echter ook onze vijand zijn: stijgende waterspiegels en overstromingen enerzijds, lage waterstanden en uitgedroogde dijken anderzijds.

Water: drinken en verdrinken – blijdschap en dreiging – vriend en vijand : in ons Groene Hart zien we beide aspecten om ons heen.

Voor u als kunstenaar een uitdaging om beide aspecten te verbeelden!

Water heeft al honderden jaren kunstenaars geïnspireerd tot meesterwerken op het gebied van gedichten, liederen en schilderijen. Een strofe uit het gedicht van Hendrik Marsman is hiervan een mooi voorbeeld.

Herinneringen aan Holland

....

De lucht hang er laag
en de zon wordt er langzaam
in grijze veelkleurige
dampen gesmoord,
en in alle gewesten
wordt de stem van het water
met zijn eeuwige rampen
gevreesd en gehoord.

350 jaar Oude Hollandse Waterlinie

Het thema ‘**Water: vriend en vijand**’ staat mede in verband met de festiviteiten rond de viering van 350 jaar Oude Hollandse Waterlinie, een verdedigingslinie die het land zou behoeden voor de totale ondergang.

In 1672 werd ons land overvallen door legers van onder andere de Franse Zonnekoning. Het oosten viel al heel snel in handen van de vijand en het volk was redeloos, het land reddeloos en de regering radeloos. Een jonge stadhouder van slechts 21 jaar oud, Prins Willem III, zette als laatste redmiddel een waterlinie in werking. Een brede strook land van Muiden aan de Zuiderzee tot en met Woudrichem in Brabant werd wat haastig en ongecontroleerd onder water gezet, geïnundeerd. Maar het werkte... De vijandelijke legers werden tot staan gebracht en uiteindelijk een klein jaar later tot een roemloze aftocht gedwongen. Water was in dit geval dus een grote vriend.

Die waterlinie heeft daarna, met de nodige aanpassingen, nog eeuwenlang dienst gedaan en kreeg de naam Oude Hollandse Waterlinie, omdat in 1816 de Nieuwe Hollandse Waterlinie werd ingesteld.

In 2022 bestaat die oude, historische linie 350 jaar en de bedoeling is dit uitgebreid te vieren.

Kunst kan hier een mooie bijdrage aan leveren.

En voor wat betreft de ontwerpprijsvraag van de Stichting OHW, dan meer in het bijzonder: **Buitenkunst, kunst opgesteld in de openbare ruimte, met als thema ‘Water: Vriend en Vijand’**

(zie voor nadere bijzonderheden de Deelnamevoorwaarden OHW Ontwerpwedstrijd ‘Verbeelding van de Waterlinie’)